

Deres ref: 200904045-/MNH

Høringsuttalelse: Forslag til ny forskrift om id-kort

Vi viser til høringsbrev av 08.03.2010 og telefonsamtale med Ingrid Finnsland 04.06.10, og tillater oss å komme med en høringsuttalelse, selv om vi ikke er oppført på listen over høringsinstanser.

Bygdeservice Norge er en interesseorganisasjon for ca 70 bygdeserviceforetak i Norge. Et bygdeserviceforetak er organisert som samvirkeforetak SA og fungerer etter en forretningsmodell der bønder (enkelpersonforetak) kort fortalt opptrer som underleverandører for bygdeserviceforetaket. Det er bygdeserviceforetaket v/ daglig leder som har kontraktsansvar overfor oppdragsgiver, og som også koordinerer arbeidet ute. De alle fleste bygdeserviceforetak har et svært godt HMS/KS-system fra Argus som er spesielt tilpasset bygdeserviceforetak. For mer utfyllende informasjon om bygdeservice, se Bakgrunnsinformasjon på s. 3.

Bygdeservice Norge har hatt en omfattende korrespondanse med både Arbeidstilsynet (Turid Brattset) og Arbeidsdepartementet (Hanne Margrete Meldal) i forbindelse med at vi har hatt store utfordringer knyttet til tilpasning også til det gjeldende regelverket.

Våre utfordringer med Id-kort-ordningen er to-delt:

1. Medlemmene er i hovedsak bønder som arbeider i fellesskap som selvstendig næringsdrivende. De opplever det som unødvendig tungvint at de må registrere seg som søker og søke hver for seg (bestillerproblematikken)
2. **Vi ønsker at medlemmene kan registreres med et Id-kort under ett felles foretak, slik at utførerne blir knyttet til den som faktisk er oppdragstaker og juridisk ansvarlig.**

Vi ser av høringsforslaget at bestillerproblematikken knyttet til punkt 1 kanskje kan løses, men vi kan ikke se at høringsforslaget på noen måte berører punkt 2, som er det viktigste for oss. Dette medfører at regelverket både slik det er, og slik det vil bli, bryter med sine egne intensjoner om seriøsitet, kvalitet, oversikt og kontroll når det gjelder vår forretningsmodell. Årsakene til at vi ønsker felles id-kort for alle medlemmene i bygdeserviceforetak er følgende:

- Medlemmene/ utførerne har en felles identitet som bygdeserviceforetak
- Bygdeserviceforetaket, ved daglig leder, står som oppdragstaker og juridisk ansvarlig
- Bygdeserviceforetaket fakturerer oppdragsgiver på vegne av medlemmene, etter at disse har fakturert bygdeserviceforetaket.

- Etter regnskapsloven plikter alle bygdeserviceforetak å passe på at alle som fakturerer dem (altså medlemmene) er registrert i mva-registeret, og en kobling mot dette kan være et alternativ for å skaffe de opplysninger man trenger.
- Medlemmene arbeider under en felles koordinering av daglig leder
- Daglig leder er oppdragsgivers kontaktperson
- Medlemmene bruker et felles system for HMS/ Kvalitetsstyring
- Medlemmene har felles forsikringer
- De fleste medlemmene har bygdeservice som tilleggsnæring på deltid. Dette gjør behovet for koordinering og fellesskap enda større.

Resultatet av at bygdeservice skal følge forskriften blir i prinsippet en mengde ukoordinerte enkeltpersonforetak på byggeplassen i stedet for en koordinert enhet, hvor man ser hvor alle hører til, og hvem som er deres kontaktperson og ansvarlige.

Vi føler i dette tilfellet at den samme Regjeringen som nylig har vedtatt en ny Lov om samvirkeforetak (29.06.2007), ikke tar hensyn til særtrekkene i den organisasjonsformen de selv har ønsket å legge til rette for, jfr Ot.prp nr 21 (2006-2007), kap 3.3 og NOU 2002:6, kapittel 8 og 9. I disse forarbeidene framheves samvirke som en organisasjonsform som inntil nå har vært neglisjert, også av sentrale myndigheter, men som har så mange positive samfunnsmessige sider at man bør legge til rette for økt utbredelse av denne organisasjonsformen. Bygdeservice nevnes spesielt, bl.a i NOU 2002:6, s 125.

Bygdeservice Norges årsmøte 12.03.10 ble åpnet av statssekretær Ola T. Heggem i Landbruksdepartementet og han berømmer i sin [tale](#) bygdeservice som et godt eksempel på det regjeringen ønsker å oppnå med sin politikk for landbruk og bygdeutvikling. Her strider altså Arbeidsdepartementets praksis mot Justisdepartementets og Landbruksdepartementets intensjoner og signaler.

I og med at begge våre utfordringer med id-kortordningen er gjort tydelig kjent overfor Arbeidsdepartementet bl.a i et notat av 12.03.2009, som også er besvart (deres ref: 200901481-/HAM), er vi litt overrasket over at problemstillingene ikke berøres i høringsnotatet, med unntak av bestillerproblematikken (pkt 1), som så vidt berøres på s. 8.

Vi håper at Arbeidsdepartementet kan ta hensyn til våre bemerkninger og er naturligvis åpne for en eventuell dialog om hvordan man kan finne praktiske løsninger.

Med vennlig hilsen

Arild Løvik
Bygdeservice Norge
Sagmoen, 2542 Vingelen
Tlf 906 67 731
arild@vingelen.com, www.bygdeservice.no

Bakgrunnsinformasjon: Om bygdeservice som konsept i Norge

Bygdeservice er bønder, eventuelt sammen med andre selvstendig næringsdrivende, som har sluttet seg sammen i et samvirkeforetak. Hensikten er å markedsføre sin kompetanse og sitt utstyr for å øke sin inntjening gjennom salg av tjenester. Kunder kan være bedrifter, offentlige etater og privatpersoner i et område. Bønder er allsidige og praktisk anlagte og typen arbeidsoppdrag varierer sterkt. De mest vanlige oppgavene er mindre bygge- og reparasjonsoppdrag, snøbrøyting, skogsrydding i kraftgater, vaktmestertjenester, vikartjenester. Det kommer stadig nye og interessante tilvekster her, og som eksempel kan vi nevne at Nannestad bygdeservice og Ørland Bjugn bygdeservice er kommet godt i gang med å tilby hjemmehjelpstjenester. Kvinnene som står bak tilbudene får stående applaus fra kommunen, og flere andre lag er interesserte i å se nærmere på dette.

Medlemmene fakturerer laget for utført jobb som selvstendig næringsdrivende, og laget sender samlet faktura for flere medlemmer til kunden. Alle lag har en daglig leder til å ta imot oppdrag og koordinere arbeidet. Laget beholder ca 10% av fakturert sum for å dekke administrative utgifter (lønn til daglig leder på timebasis eller deltid, regnskap mv.), men inntektene av arbeidet går ellers uavkortet til de enkelte medlemmene. I den grad bygdeserviceforetaket går med et overskudd kan dette fordeles på eierne/medlemmene etter hvor mye de har omsatt gjennom foretaket.

Medlemmene tar på seg oppdrag når de har ledig tid innimellom annet gardsarbeid, noe som gjør bygdeservice til en fleksibel tilleggsinntekt og en sosial møteplass for medlemmene. Samarbeidsmodellen gir svært lave administrative kostnader (ingen oppdrag - ingen kostnader), og fleksibiliteten når det gjelder størrelsen på oppdrag er svært stor. Fleksibiliteten i dette konseptet utvides ytterligere av at noen av lagene i noen grad også lønner innleide eller egne medlemmer på oppdrag av en viss størrelse. Dette blant annet fordi enkelte typer oppdrag ikke passer naturlig inn under begrepet næring/ virksomhet, slik det er definert i [Lignings-ABC 2009 kap 3.1 og 3.2.](#)

Bygdeservicelagene i Norge dannet i 2002 sin egen paraplyorganisasjon, Bygdeservice Norge. Organisasjonen består i dag av 70 lag med en samlet omsetning i 2007 på over 200 millioner kr. Dette gir gjennomsnittlig kr 200.000 i tilleggsinntekt for ca 1000 gårdbrukere.

Mange av lagene i Norge er nyetablerte og kan vente en betydelig omsetningsøkning de nærmeste årene. I tillegg etableres det stadig nye lag, som oftest med hjelp fra Bygdeservice Norge.

De enkelte lagene betaler en årlig kontingent til Bygdeservice Norge. Bygdeservice Norge har som formål å ivareta de næringsmessige, faglige og sosiale interessene til medlemmene. Bygdeservice Norge kjøper sekretariatstjenester av Vingelen Utvikling (2-3 mnd verk pr år) og har kontor i Vingelen i Nord-Østerdal.

For å sikre at utviklingen går i riktig retning kreves det at lagene framstår som ett konsept, en profesjonell "kjede" som finnes over hele landet. Stikkord for å oppnå dette er felles kjøreregler/ standardisering, profesjonalisering, merkebygging, organisasjonsbygging, kvalitetssikring og rasjonalisering av rutiner. Bygdeservice Norge arbeider aktivt med dette, og i samarbeid med Argus har vi blant annet utviklet et felles HMS/KS-system som alle foretakene med medlemmer bruker. Vi mottar jevnlig skryt for dette systemet fra oppdragsgivere, samarbeidspartnere og konkurrenter, bl.a fra Mesta, Oslo Vei og Hafslund. De fleste av lagene som driver mye med bygg- og anleggsvirksomhet eller rydding av kraftgater er også sertifisert gjennom Start-BANK eller Sellihca.